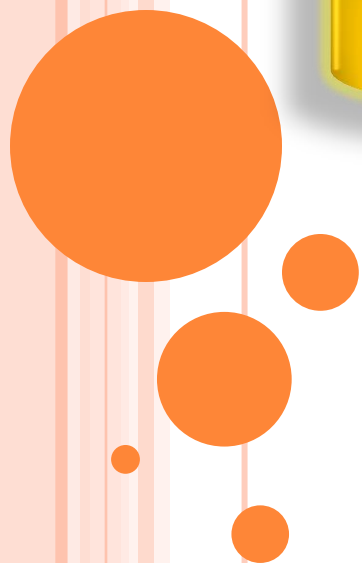

Mestská veža

- Trenčín

Premeny mestskej veže

Informačné údaje

Prehliadky Mestskej veže

Sezóna: 1. jún – 30. september

Otvorené: po – ne (vrátane sviatkov) ..... 10.00 – 20.00 h
Jeden výstup max. 12 osôb

Vstupné: Dospelí ..... 30 Sk
Deti a mládež od 5 do 15 rokov ..... 15 Sk
Dôchodcovia ..... 15 Sk
Študenti (po predložení dokladu alebo Karty EURO 26) ..... 15 Sk
ZTP (po predložení preukazu ZTP) ..... 15 Sk
Deti do 5 rokov ..... zdarma

Poznámka: Pre vopred telefonicky objednané organizované skupiny v počte min. 10 osôb je vstupné **20 SK** pre dospelých, **10 SK** pre ostatné uvedené kategórie návštevníkov.

Kontakt: Mestská veža, Sládkovičova ul., Trenčín, tel.: 032/6504 317
Kultúrno-informačné centrum mesta Trenčín,
Sládkovičova 1, Trenčín, tel./fax: 032/743 35 05, 032/16 186,
e-mail: kic@trencin.sk, www.trencin.sk

Kde nás nájdete:

Z histórie

Dolná brána – Mestská veža

Práce na výstavbe mestského opevnenia sa začali pravdepodobne po roku 1412, keď bol Trenčín povýšený na slobodné kráľovské mesto s právom ohradiť sa hradbami. Obvod opevnenia bol dobudovaný v prvej polovici 15. storočia. Mešťania venovali prvoradú pozornosť zabezpečeniu a opevneniu oboch mestských brán – Hornej brány (Vodnej) a Dolnej brány (Tureckej), ktoré kontrolovali vstupy na hlavné námestie. Zachovala sa iba Dolná brána, ktorá je dnes známa ako mestská brána. Bola situovaná na južnej časti námestia (súčasná Mierové námestie), kde boli mestské hradby spojené s opevnením hradu. Horná brána stála na opačnom konci námestia pri budove dnešného Trenčianskeho múzea. Renesančne prestavaná bola Dolná brána okolo roku 1543, v čase zvýšeného tureckého nebezpečenstva. Brána bola dôkladnejšie vyzbrojená a opevnená a tvorila relatívne samostatnú jednotku mestského opevnenia. Opevnenie Dolnej brány bolo zbúrané v roku 1857 – zachovala sa len veža. Jej prieťah je klenutý gotickým lomeným oblúkom, ktorý tvorí jej typickú súčasť dodnes. Dnešná šesťpodlažná budova Mestskej veže mala však pôvodne, t. j. od prvej polovice 15. storočia iba dve podlažia, tretie a ďalšie podlažia boli postavené v prvej štvrtine 17. storočia. Pôvodne mala veža cibulovú strechu, ktorá spolu s drevenou pavlačovou ochodzou bola zničená požiarom počas 18. storočia. Veža bola v priebehu 16.–20. storočia niekoľkokrát obnovovaná a rekonštruovaná. Rozsiahlejšie stavebné úpravy okolia sa robili počas novostavby mestského domu v roku 1934. V tom čase nahradili mestské vežové hodiny zo 16. storočia novými elektrickými hodinami. Pôvodné ručné kované hodiny sú dnes umiestnené vo výstavných priestoroch Trenčianskeho hradu. V najvyššom podlaží veže nájdeme ešte torzo pôvodného hodinového mechanizmu, ktoré už slúži iba ako muzeálny exponát.

Obe strany Mestskej veže nesú pôvodné latinské nápisy, ktoré v stredoveku bývali mottom Trenčína a ktorých text hlásí:

*„Nisi Dominus custodierit
Civitatem, frustra vigilat,
qui custodit eam.“*

(„Ak Pán nestráži mesto, darmo bdie ten, kto ho stráži.“)

Výhľady z veže

Trenčiansky hrad – Národná kultúrna pamiatka, dominanta Trenčína i tejto časti Považia. Hrad vznikol na mieste staršieho opevneného hradiska. Podľa prvej zmienky z roku 1067 bol už kráľovským strážnym hradom. Najväčší význam mal za Matúša Čáka (Trenčianskeho), ktorý vládol skoro celému Slovensku. V súčasnosti sú v priestoroch hradu umiestnené expozície Trenčianskeho vlastivedného múzea. Na hradnej skale je zachovaný rímsky nápis z roku 179 n. l., ktorý si návštevníci majú možnosť prehladať vo vitríne v budove hotelu Tatra.

Rímskokatolícky farský kostol Narodenia Panny Márie – Kostol spolu s karnerom, mestskou farou a bývalou zbrojnicou tvorí opevnený areál, situovaný na plošine na svahu nad námestím a nazývaný podľa zasvätenia kostola Mariánsky hrad (Marienburg) alebo Mariánska hora (Marienberg).

Morový stĺp – Barokový stĺp so sochárskou skupinou, nazývaný tiež stĺp Najsvätejšej Trojice dominuje v strede Mierového námestia. V roku 1712 ho nechal postaviť gróf Mikuláš Iľešházi na pamiatku obetiam morovej epidémie, ktorá vypukla v Trenčíne roku 1710. Vedľa stĺpu ešte v 19. storočí stál štvorhranný 1 meter vysoký stĺp hanby.

Piaristický kostol sv. Františka Xaverského – Pôvodne jezuitský, neskôr piaristický kostol bol vybudovaný v rokoch 1653–1657 v ranobarokovom štýle. Dispozičným riešením a usporiadaním dvojvežového priečelia nadväzuje na typ stredo európskeho jezuitskeho chrámu s východiskom v kostole Františka Xaverského vo Viedni. K podstatnému poškodeniu kostola došlo počas požiaru mesta v roku 1708. Počas obnovovacích prác, ktoré trvali do roku 1713, nadobudol interiér kostola terajší barokový charakter, ktorý predstavuje jedinečnú symbiózu architektúry, maliarstva, sochárstva a umeleckej štukovej výzdoby.

Synagoga – Novoromantická stavba z roku 1913 bola postavená v blízkosti starej synagógy. Stavba je centrálneho typu s ústrednou kopulou, inšpirovaná byzantskou a orientálnou architektúrou s využitím moderných železobetónových konštrukcií. Obnova pamiatky prebehla v rokoch 1974–1984 a odvtedy slúži centrálny priestor objektu pod kupolou ako výstavná sieň. Malá modlitebňa v zadnej časti objektu bola obnovená v roku 1990.

Mestská veža dnes

Mestská veža je dnes nielen zaujímavým výtvarným prvkom v architektúre Trenčína, ale patrí aj k najvýznamnejším kultúrnym pamiatkam. V uplynulom období nebola sprístupnená verejnosti a výstup sa povoľoval iba výnimočne, vtedy, keď sa na Mestskom úrade v Trenčíne konal deň otvorených dverí. Zámer sprístupniť vežu pre občanov i návštevníkov mesta bol súčasťou širšej rekonštrukcie budovy Mestskeho úradu (MsÚ) už v priebehu rokov 2000–2003, kedy sa uskutočnili obnovovacie práce strechy a suterénu budovy MsÚ. V septembri 2002 až máji 2003 prebehla rekonštrukcia fasády budovy MsÚ a mestskej veže. Okrem toho boli zrekonštruované i pôvodné drevené pavlačové schody vo veži a boli umiestnené nové vežové hodiny s kruhovým ciferníkom. Architektonické riešenie súčasného vzhľadu veže je dielom autorskej dvojice trenčianskych architektov Balasčák – Ondrejka. Podľa ich projektu sa realizovala i posledná etapa sprístupnenia Mestskej veže, ktorou bola výstavba výťahu s priamym vstupom zo strany Hviezdoslavovej ulice. Výťah zabezpečuje prepravu návštevníkov veže priamo z ulice, bez kontaktu s jestvujúcou administratívnou prevádzkou MsÚ a umožní tiež bezbariérový prístup na jednotlivé podlažia MsÚ pre imobilných občanov. Architektúra výťahu sprostredkuje navyše i vizuálny zážitok počas jazdy, pretože sa pohybuje za zasklenenou fasádou, čo vytvorí pre návštevníkov určitú formu atrakcie.

Prajeme všetkým návštevníkom Mestskej veže príjemný zážitok z netradičného pohľadu na historické centrum Trenčína.

